

Ο κίνδυνος πυρηνικών «χτυπημάτων» πιο υπαρκτός από ποτέ

Του Χάρη Παπαδόπουλου

Τι σημαίνει η απόσυρση των ΗΠΑ από τη συμφωνία για τον έλεγχο των πυραύλων μέσου βεληνεκούς

«Ποιο είναι το νόημα των πυρηνικών όπλων, αν δεν μπορούμε να τα χρησιμοποιήσουμε;»

Ντόναλντ Τραμπ

Η παραπάνω ρητορική ερώτηση του Αμερικανού προέδρου απευθύνθηκε στους συμβούλους του στο Λευκό Οίκο στις 18 Οκτώβρη. Δύο μέρες μετά, στις 20 Οκτώβρη 2018, ο Τραμπ ανακοίνωσε πως οι ΗΠΑ αποχωρούν από τη συμφωνία ελέγχου των πυρηνικών όπλων μέσου βεληνεκούς. Η αποκάλυψη ως προς το τι ειπώθηκε μεταξύ του Τραμπ και των συνεργατών του έγινε από το περιοδικό Φόρεϊν Αφέαρς [εμείς αλιεύσαμε την πληροφορία από το άρθρο του Λεωνίδα Βατικιώτη «Έναυσμα για κούρσα πυρηνικών ανταγωνισμών από Τραμπ»].

Η αρθρογράφος του Φόρεϊν Αφέαρς μαζί με τις πληροφορίες καταθέτει το συμπέρασμά της: «Για πρώτη φορά από το τέλος του Ψυχρού Πολέμου η πιθανότητα ένας Αμερικανός πρόεδρος να σκέφτεται στ' αλήθεια τη χρήση πυρηνικών έχει γίνει μια πραγματικά τρομακτική προοπτική». Λίγες μέρες μετά, και αφού ανακοινώθηκε από τον Τραμπ πως οι ΗΠΑ δεν δεσμεύονται πλέον από τη συμφωνία για τα μέσου βεληνεκούς πυρηνικά όπλα, πολιτικός αναλυτής και στέλεχος των Ρεπουμπλικανών δήλωσε: «Έχουμε αρκετά όπλα όχι μόνο για να αυτοκαταστραφούμε, αλλά

και για να καταστρέψουμε τον κόσμο πάνω από δέκα φορές. Δεν χρειάζεται να ανησυχούμε πως δεν έχουμε αρκετά όπλα».

Η συμφωνία ελέγχου των πυρηνικών μέσου βεληνεκούς είχε υπογραφεί το 1987 ανάμεσα στους Ρίγκαν και Γκορμπατσόφ, επικεφαλής τότε των ΗΠΑ και της Σοβιετικής Ένωσης αντίστοιχα. Απαγόρευε την ανάπτυξη πυρηνικών πυραύλων βεληνεκούς μέχρι 5.000 χιλιομέτρων και υποχρέωνε τις ΗΠΑ και Ρωσία να καταστρέψουν 3.000 από τους πυραύλους τους.

Τι προσπαθεί να κερδίσει ο Τραμπ;

Δυστυχώς το θέμα με τον Τραμπ δεν είναι μονάχα η παρουσία ενός άξεστου και υπερφίαλου ανθρώπου στη θέση του πλανητάρχη. Ο Τραμπ είναι το σύμπτωμα. Η αιτία βρίσκεται στη μεταβολή συσχετισμών ανάμεσα στις ΗΠΑ και τα υπόλοιπα ιμπεριαλιστικά κέντρα του πλανήτη.

Για δύο δεκαετίες τουλάχιστον, η οικονομική επιρροή των ΗΠΑ συνεχώς υποχωρεί. **Ο πλανήτης όλο και περισσότερο φαίνεται να γίνεται πολυπολικός.** Αυτό σημαίνει πως δεν θα υπάρχει ένας μόνο «κυρίαρχος του παιγνιδιού», όπως φανταζόταν η άρχουσα τάξη των ΗΠΑ μετά την κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης.

Οι ΗΠΑ, ωστόσο, διαθέτουν ένα τεράστιο ατού: **Η πυρηνική δύναμή τους και γενικά η στρατιωτική τους υπεροχή απέναντι σε οποιαδήποτε άλλη χώρα στον κόσμο είναι ασύγκριτη.** Οι ΗΠΑ δεν ξεπερνούν απλώς κατά πολύ το στρατιωτικό και πυρηνικό δυναμικό της Ρωσίας: οι δέκα επόμενες στρατιωτικές δυνάμεις στον πλανήτη, ακόμα και αν ενώσουν τις δυνάμεις τους, δεν φτάνουν την πυρηνική και στρατιωτική ισχύ των ΗΠΑ.

Έτσι η αστική τάξη αντιμετωπίζει τα τελευταία χρόνια ένα δύσκολο δίλημμα:

Η πρώτη επιλογή: Να μειώσει το αμερικανικό κράτος τις θηριώδεις στρατιωτικές δαπάνες, να επενδύσει στην παραγωγή και

να επιχειρήσει να ξανακερδίσει την παγκόσμια οικονομική του υπεροχή.

Η δεύτερη επιλογή: Να χρησιμοποιήσουν οι ΗΠΑ την αδιαμφισβήτητη πυρηνική και στρατιωτική τους υπεροχή σήμερα, προκειμένου να επιβάλουν τους δικούς τους όρους σε όλους τους οικονομικούς τους αντιπάλους.

Ο προηγούμενος πρόεδρος, Μπαράκ Ομπάμα, έδειχνε να κλίνει άτολμα προς την πρώτη επιλογή. Η εκλογή Τραμπ, ωστόσο, φέρνει μια ξεκάθαρη στροφή στη δεύτερη. Μέχρι σήμερα, ο Τραμπ έψαχνε μια αφορμή -στη Βενεζουέλα, στη Συρία ή στη Βόρεια Κορέα- για να κάνει επίδειξη των δυνατοτήτων ΚΑΙ του πυρηνικού του οπλοστασίου.

Τώρα, με την ανακοίνωση στις 20 Οκτώβρη περί απόσυρσης των ΗΠΑ από τη συμφωνία ελέγχου των μέσου μεγέθους πυραύλων που μπορούν να φέρουν πυρηνικές κεφαλές, φαίνεται πως ο Αμερικανός πρόεδρος δίνει το σήμα για να ξαναρχίσει η κούρσα των εξοπλισμών, περιλαμβανομένων των πυρηνικών όπλων, όπως επί Ψυχρού Πολέμου.

Και τώρα;

Όπως είχε αποκαλύψει η εφημερίδα «Γκάρντιαν» στις αρχές του χρόνου, ο Τραμπ και οι ΗΠΑ σκοπεύουν να στραφούν κατ' αρχάς στην ανάπτυξη «μικρών και εύχρηστων» (!) πυρηνικών όπλων.

Αυτό δεν σημαίνει πως τέτοια όπλα δεν συνιστούν απειλή για τη **Ρωσία**. Ήδη το NATO και οι ΗΠΑ οργανώνουν κάθε τόσο στρατιωτικά γυμνάσια εξαιρετικά κοντά στα ρωσικά σύνορα -στην Πολωνία και στις χώρες της Βαλτικής- και κάνουν με κάθε αφορμή επιδείξεις στρατιωτικής ισχύος. Όμως, είναι φανερό πως η στόχευση των ΗΠΑ στρέφεται πλέον προς πολλές κατευθύνσεις.

Ο επόμενος στη σειρά στόχος δείχνει αυτή τη στιγμή το **Ιράν**. Οι ΗΠΑ πριν λίγους μήνες αποσύρθηκαν μονομερώς και από τη

συμφωνία ελέγχου ανάπτυξης πυρηνικών όπλων του Ιράν, ξεκινώντας νέο κύκλο κυρώσεων ενάντια στο ιρανικό κράτος.

Φαίνεται, όμως, πως ο αντίπαλος που οι ΗΠΑ αναζητούν διαρκώς ευκαιρία να τρομοκρατήσουν με την πυρηνική τους ισχύ είναι η **Κίνα**, ο μεγαλύτερος αυτή τη στιγμή εμπορικός και γενικότερα οικονομικός αντίπαλος των ΗΠΑ. Μάλιστα, μερίδα του Τύπου -στην Ελλάδα χαρακτηριστική είναι η περίπτωση της «Καθημερινής»- πιστεύουν πως η συμφωνία, από την οποία οι ΗΠΑ αποσύρθηκαν, θα αντικατασταθεί σχετικά σύντομα από μια νέα, μεταξύ ΗΠΑ και Ρωσίας. Θα αφήνεται ωστόσο στον Τραμπ το περιθώριο να αναπτύξει καινούργια σχετικά μικρά πυρηνικά όπλα έναντι της Κίνας, της ανερχόμενης πυρηνικής δύναμης, που δεν δεσμευόταν από την μέχρι τώρα σε ισχύ συμφωνία απαγόρευσης ανάπτυξης όπλων μέσου βεληνεκούς.

Σε κάθε περίπτωση, τον τόνο για την κατεύθυνση της στρατιωτικής μηχανής των ΗΠΑ είχε δώσει λίγο μετά την εκλογή του ο ίδιος ο Τραμπ, μιλώντας -δημόσια αυτή τη φορά- υπέρ ενός νέου γύρου εξοπλισμών: «Ας γίνει μια κούρσα εξοπλισμών! Θα τους ξεπεράσουμε όλους και θα επιβιώσουμε έναντι όλων»!

Έκκληση στη λογική;

-«Δεν θα τολμήσουν» έλεγες

«Δεν έχουν άλλο δρόμο» σου απαντούσα

«Αυτός ο δρόμος θα είναι ο τάφος τους», φώναζες με πίστη"

(«Νικηφόρος Μανδηλαράς», στίχοι του Αλέκου Παναγούλη)

Στον διεθνή αστικό Τύπο, μαζί με την ανησυχία για το πού πάει η κατάσταση με τα πυρηνικά όπλα, διατυπώνεται και μια ελπίδα και προσδοκία πως τελικά θα επικρατήσει η λογική και δεν θα χρησιμοποιηθούν στην πράξη τα πυρηνικά.

Όμως όταν διακυβεύονται τεράστια κέρδη, όταν διακυβεύεται η

ίδια η παγκόσμια ιεραρχία ισχύος, ελάχιστος χώρος απομένει για την ορθοφροσύνη. Ο ιμπεριαλισμός των ΗΠΑ συνήθισε από το 1991 να παίζει παγκοσμίως χωρίς αντίπαλο. Τώρα αντιμετωπίζει ξαφνικά τον κίνδυνο υποβιβασμού μπροστά στην ανάπτυξη οικονομιών που δεν βαρύνονταν με στρατιωτικές δαπάνες ανάλογες με αυτές των ΗΠΑ. Και ο πειρασμός της επίδειξης δύναμης απέναντί τους είναι τεράστιος.

Η μόνη ρεαλιστική ελπίδα μέσα σ' αυτόν τον ζόφο είναι το **αντιπολεμικό και αντικυβερνητικό κίνημα** μέσα στις ΗΠΑ. Από την πρώτη μέρα που εγκαταστάθηκε στο Λευκό Οίκο ο Τραμπ, τα κινήματα έχουν οργανώσει συγκλονιστικές διαδηλώσεις και έχουν πετύχει να ακυρώσουν αντιδραστικά μέτρα, όπως την απαγόρευση εισόδου στη χώρα ανθρώπων από μια σειρά ισλαμικές χώρες. **Αυτά τα κινήματα είναι η μόνη υπαρκτή εναλλακτική στην κυριαρχία του πυρηνικού τρόμου του Τραμπ και των Αμερικανών στρατοκρατών. Η κυβέρνηση Τραμπ είναι πολύ πιο ρεαλιστικό να πέσει κάτω από τη λαϊκή κατακραυγή, παρά να «λογικευτεί» και να πάρει πίσω τις απειλές πυρηνικού χτυπήματος και τα σχέδια νέας κούρσας εξοπλισμών.**

Στην Ελλάδα η κυβέρνηση Τσίπρα δένεται κάθε μέρα πιο στενά στρατιωτικά με τις ΗΠΑ, το Ισραήλ και την Αίγυπτο του δικτάτορα Σίσι και εξοπλίζεται για περιπέτειες για χάρη των ΑΟΖ. Εμείς εδώ έχουμε μόνο να διδαχτούμε από τις επιτυχίες των συντρόφων και συντροφισμών μας μέσα στην «καρδιά του κτήνους», την ιμπεριαλιστική μητρόπολη. Και πρέπει να τους μιμηθούμε. Είναι η παθιασμένη δράση που αλλάζει τους συσχετισμούς, όχι η παραίτηση ούτε οι φρούδες ελπίδες και η επίκληση της «λογικής».